

ПОЛІТИКА РОЗШИРЕННЯ ЄС НА ГЕОПОЛІТИЧНОМУ РОЗДОРІЖЖІ

EU ENLARGEMENT POLICY AT A GEOPOLITICAL CROSSROADS

Рудік О.М.,

0000-0001-5671-5476

кандидат політичних наук, доцент,

доцент кафедри історії та політичної теорії

Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

Стаття присвячена з'ясуванню останніх за часом пропозицій і підходів Європейської Комісії до реформування політики розширення ЄС з урахуванням нових геополітичних реалій, що склалися з початком повномасштабної війни в Україні та позицій ключових держав-членів, зокрема Німеччини, Франції та Нідерландів, думка яких відіграватиме вирішальну роль у цьому політичному складному і контроверсійному процесі. З'ясовано також, що в контексті зміни поглядів стосовно політики розширення ЄС в умовах геополітичних змін і зовнішньополітичної турбулентності помітно зросла кількість наукових публікацій, експертних думок та аналітичних документів присвячених цій проблематиці. Виходячи з тези про те, що політика розширення ЄС вступила в критичну фазу та заяви Урсули фон дер Ляєн про формування геополітичної Європейської Комісії аналізуються ключові моменти еволюції цієї політики, починаючи з 2014 р., коли Комісію очолив Жан-Клод Юнкер. З огляду на те, що на даний момент лідерами вступних перегонів є Чорногорія, Албанія, Молдова та Україна та в контексті пропозиції Комісії стосовно «зворотного розширення» або «поетапної інтеграції» розглядається реакція на них держав-членів загалом і стисло наводяться експертні оцінки позиції Німеччини, Франції та Нідерландів, зокрема. Розглядаються також практичні пропозиції європейських експертів, покликани сприяти досягненню державами-членами відчутного поступу в процесі розширення: взяття на себе ініціативи в політичних дебатах щодо гнучкості процедури вступу; максимально чітко уточнення впливу нової хвилі розширення; належний супровід лідерів вступу; надання пріоритету комунікації та інформаційно-роз'яснювальній роботі; формулювання переваг інтеграції країн Західних Балкан, а також України та Молдови; формування коаліції бажаних з метою винесення дебатів щодо розширення на європейський рівень. Одним із перспективних напрямів подальших досліджень є аналітичний супровід державної політики України в сфері європейської інтеграції з урахуванням можливих змін в європейських підходах до приєднання нових членів.

Ключові слова: європейська інтеграція, геополітика, зворотне розширення, поетапна інтеграція, повномасштабна війна, вступ в ЄС України та країн регіону Західних Балкан, позиція Німеччини, Франції, Нідерландів.

This article examines the European Commission's latest proposals for reforming the EU's enlargement policy. It takes into account the new geopolitical realities that have emerged since the outbreak of full-scale war in Ukraine, as well as the positions of key member states, notably Germany, France and the Netherlands, whose views will play a decisive role in this politically complex and controversial process. In the context of shifting views on EU enlargement policy amid geopolitical changes and foreign policy turbulence, it has also been established that there has been a noticeable increase in the number of academic publications, expert opinions and analytical documents devoted to this issue. Assuming that EU enlargement policy has entered a critical phase, and considering Ursula von der Leyen's statements about forming a geopolitical European Commission, this paper analyses key moments in the evolution of this policy since 2014, when Jean-Claude Juncker became president of the Commission. With Montenegro, Albania, Moldova and Ukraine currently leading the accession race and in light of the Commission's proposal for «reverse enlargement» or «phased integration», this paper examines the reaction of member states in general and summarizes expert assessments of the positions of Germany, France and the Netherlands in particular. The paper also examines practical proposals from European experts to help member states achieve tangible progress in the enlargement process. These include taking the initiative in political debates regarding the flexibility of the accession procedure, clarifying the impact of the new wave of enlargement as precisely as possible, providing adequate support to accession leaders, prioritizing communication and public outreach, articulating the benefits of integrating the Western Balkan countries as well as Ukraine and Moldova, and forming a coalition of stakeholders to bring the enlargement debate to the European level. A promising area for further research is providing analytical support for Ukraine's state policy in the field of European integration, while taking into account possible changes in the way Europe approaches the accession of new members.

Key words: European integration, geopolitics, reverse enlargement, phased integration, full-scale war, the accession of Ukraine and the countries of the Western Balkans to the EU, the positions of Germany, France, and the Netherlands.

Актуальність дослідження. Повномасштабна війна в Україні, що вже перетнула чотирирічний рубіж, стрімко вивела політику розширення на перший план у свідомості лідерів ЄС, які поступово відходять від поглядів нав'язаних так званою «второю від розширення» і починають розглядати вступ нових країн, насамперед посткомуністичних, крізь призму зміцнення геополітичних позицій ЄС та зміцнення глобальної ролі блоку. Як наголошують в ЄС, Албанія, Молдова, Чорногорія та Україна є тими чотирма країнами-кандидатами на вступ до ЄС, які будуть готові набути повноправного членства протягом наступних п'яти років. Однак керівництво ЄС все ще стикається з внутрішніми перешкодами та опором зсередини ЄС, оскільки лідери деяких держав-членів побоюються, що приєднання нових країн може спричинити до певної дестабілізації Союзу. Насамперед ці страхи пов'язані з слабкими економіками зазначених країн-кандидатів. Зрозуміло, що найбільш контроверсійним є вступ України, яка все ще перебуває у стані війни, а по її завершенню потребуватиме масштабних фінансових вливань для відновлення та реконструкції. У зв'язку з цим, Європейська Комісія просуває «поступову інтеграцію» як спосіб підтримки імпульсу розширення, але це ризикує поставити країни-кандидати у невизначене становище у разі якщо вони розглядатимуть цей процес як довготривале відтермінування повноцінного членства. Рішуче доведення Албанії, Чорногорії та Молдови до піку готовності до приєднання та запровадження поетапного вступу України, роззбріло б скептиків, розвіяло певні страхи, і, натомість, посилює б позиції тих політиків і сил, хто розглядає розширення як здобуток єдиного ринку та вагомий внесок у довгострокову безпеку та сталі процвітання Союзу.

Стаття підготовлена у межах проекту «Інтеграційний трикутник ЄС – Україна – НАТО в контексті трансатлантичної безпеки» (101238769 – EUTRISEC, Програма ЄС Еразмус+, напрям Жан Моне Модуль), який виконується в НТУ «Дніпровська політехніка».

Дісклеймер: Фінансується Європейським Союзом. Однак висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з освіти та культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні EACEA не можуть нести відповідальність за них.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В контексті зміни поглядів щодо політики розширення ЄС в умовах нових геополітичних реалій, помітно зростає кількість наукових публікацій, експертних думок та аналітичних документів присвячених цій проблематиці. Стисло розглянемо лише деякі з них. Так, в підготовленому командою експертів – Ніч М., Майяр С., Цвірс В., Бечев Д.,

Ксав'єрефф Н. – стислому огляді політики (Policy Brief) під назвою «Наступне розширення Європи. Що насправді думають Берлін, Париж і Гаага» [10], опублікованому в березні 2026 р. на вебсторінці Німецької ради з питань зовнішніх відносин (DGAP), розглядається пропозиція Європейської Комісії щодо прискорення приєднання України до ЄС і відповідного перегляду системи вступу, а також аналізується ситуації в Німеччині, Франції та Нідерландах, уряди яких, на думку авторів, відіграють вирішальну роль у цьому політичному процесі. У цьому контексті зазначені експерти пропонують рекомендації щодо того, як подолати деякі ключові перешкоди й обмеження. Експертка міжнародного аналітичного центру «Європейська рада з міжнародних відносин» (ECFR) Енджеллуше М. в стислому огляді політики «Прискорення вступу: Чому швидше – це краще в політиці розширення ЄС» [3] розглядає пропозицію Європейської Комісії щодо «поступової інтеграції» як прагматичний проміжний крок у відповідь на суттєве уповільнення процесу розширення. Виходячи з власної тези «більше Європи, менше росії» авторка аналізує інтеграційні досягнення і перспективи чотирьох країн-лідерів нинішнього процесу розширення ЄС: України, Молдови, Чорногорії та Албанії. В публікації також зроблено огляд політики розширення ЄС, русійні сили скептичного ставлення (йдеться не про євроскептиків як політичної сили) в ряді столиць держав-членів щодо приєднання чергової великої групи нових членів, а також підводні камені поступової інтеграції як такої. У цьому контексті, експертка пропонує ряд дій, які допомогли б ЄС втілити амбітну мету «чергове розширення до 2030 р.» в реальність. В публікації колишнього асоційованого наукового співробітника Європейської програми Chatnam House Ганса Кунднані «Україна означає, що розширення знову є пріоритетом ЄС, але не з причин, про які вона заявляє» [8] розширення, яке є найстарішим інструментом зовнішньої політики ЄС, розглядається як «геополітичний імператив» або «геополітична необхідність», оскільки Союз має намір інтегрувати Україну у відповідь на російське вторгнення. Нарешті, в аналітичному документі «Від економічного гіганта до геополітичної сили? Дорожня карта для посилення глобального впливу ЄС» [6], підготовленому експертами провідного «мозкового» центру «Нідерландський інститут міжнародних відносин «Clingendael»» Холландер С., Цвірсом В. та Квінтен Я., розглядається питання про те, як ЄС може перетворитися з просто економічного велетня на геополітичного лідера. Документ містить дорожню карту, яка пропонує значну кількість рекомендацій, деякі з яких стосуються змін в інституційній структурі, а найбільш далекосяжним є поступовий перехід до голосування кваліфі-

кованою більшістю в сфері спільної зовнішньої та безпекової політики (СЗБП).

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є з'ясування найновіших підходів Європейської Комісії до реформування політики розширення ЄС з урахуванням нових геополітичних реалій, що склалася з початком повномасштабної війни в Україні та позицій ключових держав-членів.

Виклад основного матеріалу. Європейські експерти дійшли до висновку, що нинішня політика розширення ЄС вступила у критичну фазу. Протягом останнього десятиліття, починаючи з 2014 р., коли Комісію очолив Жан-Клод Юнкер, ЄС чітко давав зрозуміти, що, хоча переговори про вступ з кількома країнами-кандидатами триватимуть, їх приєднання до блоку не очікується раніше 2025 р. Хоча його наступниця, Урсула фон дер Ляєн, пообіцяла «геополітичну» Комісію, коли обійняла посаду у 2019 р., вона не одразу виявила готовність до більшої відкритості в політиці розширення [8].

Повномасштабне вторгнення росії в Україну знову висунуло розширення на перше місце в порядку денному ЄС тепер вже як «оборонний бастион» для зміцнення кордонів та протидії російській агресії. У перші дні свого мандату в грудні 2024 р. президент Європейської Ради Антоніу Кошта заявив лідерами країн Західних Балкан [12], що ЄС вважає це розширення найважливішою геополітичною інвестицією в мир, безпеку та процвітання. Такий підхід, на думку експертів, переводить розширення ЄС від експансивного зростання до більш високого рівня захисної консолідації [3, р. 2].

На початку листопада 2025 р. у контексті публікації Європейською Комісією чергового щорічного повідомлення про політику розширення ЄС, в якому вона надала оцінку поступу шляхом європейської інтеграції десяти країн-вступників, Високий представник ЄС з питань закордонних справ і політики безпеки Кая Каллас заявила [3, р. 2], що «повномасштабне вторгнення росії в Україну та геополітичні зрушення чітко підтверджують необхідність розширення» і ЄС може прийняти нових членів вже до 2030 р.

Наразі у черзі на вступ в ЄС перебувають дев'ять кандидатів, чотири з яких можуть стати державами-членами до кінця 2030 р.: Албанія, Молдова, Чорногорія та Україна. Комісар ЄС з питань розширення Марта Кос заявила, що Чорногорія може бути готова стати 28-ю державою-членом ЄС до 2028 р., а Албанія – 29-м членом ЄС до 2029 р. Сьогодні ці дві західнобалканські країни є безумовними лідерами вступних змагань, що отримало відображення у високих оцінках у згаданому щорічному повідомленні Комісії. Марта Кос вважає [7], що Україна та Молдова можуть бути

готові завершити переговори про вступ до 2028 р. та приєднатися до ЄС до 2030 р. В ЄС зазначають [4], що членство в ЄС може бути важливою гарантією безпеки для України. Наголошується, що за всю історію ЄС жодна країна-кандидат ніколи не впроваджувала таких масштабних реформ під час війни, а це є свідченням надзвичайної відданості України європейському курсу. Молдова досягла найбільшого прогресу серед усіх країн за один рік, «незважаючи на постійні гібридні загрози та спроби дестабілізувати країну на її шляху до ЄС» [3, р. 2].

У контексті геополітичної невідкладності та прагнення США припинити війну росії проти України, Європейська Комісія розробила кілька варіантів реформи процесу вступу. Однак, пропозиція, яка передбачала у рамках поточних мирних переговорів надання Україні можливості прискореного приєднання шляхом формального вступу країни до ЄС, а потім жорсткого обумовлення набуття повноправного членства виконанням відповідних критеріїв [9], зіткнулася з опором держав-членів.

На неформальній зустрічі 4 березня 2026 р. в Брюсселі [14] послі ЄС, як повідомляється, відмовилися від цього варіанту, відомого як «зворотне розширення» або «поетапна інтеграція» через його високу політичну чутливість та наявність різної політичної та суспільної підтримки держав-членів. Натомість, держави-члени доручили Комісії визначити більш традиційний або «реалістичний» шлях вступу [5], забезпечуючи, щоб процес залишався суворо обумовленим та ґрунтувався на заслугах [11].

Зважаючи на домінуюче становище держав-членів у процесі вступу, експерти DGAP підсумували ситуацію в Німеччині, Франції та Нідерландах [10], уряди яких, на думку авторів, відіграють вирішальну роль у цьому політичному процесі.

Так, позиція Німеччини характеризується як «невеликі кроки до набирання обертів». Хоча зовсім недавно ця країна була пасивною у питанні розширення, дотримуючись типової вичікувальної позиції, останніми тижнями німецький уряд перейшов до більш проактивної фази [10, р. 2]. Зазначається, що спочатку стратегічне обговорення між основними інституційними гравцями Німеччини – Федеральним МЗС, Відомством федерального канцлера та німецьким Бундестагом – було досить фрагментарним і зосередженим переважно на підтримці України. Але поступово це сприяло уточненню національних позицій та формулюванню ідей стосовно відродження процесу вступу, що значною мірою було зумовлене очікуванням пропозицій Комісії щодо реформи політики розширення. Не для широкого загалу німецькі високопосадовці та політики визнають, що розширення потрібно розглядати крізь «гео-

політичну логіку» [10, р. 3]. Водночас вони також наголошують на необхідності застосування Копенгагенських критеріїв та підходу, що базується на заслугах, до країн-кандидатів, особливо у сфері верховенства права. Головне питання з німецької сторони полягає в тому, як пришвидшити процес вступу України, одночасно «прив'язавши» її до підходу, що базується на заслугах [10, р. 3]. Загалом, експерти вважають, що наразі Німеччина демонструє більшу відкритість і прихильність до інноваційних елементів у рамках процесу вступу, які могли б надати йому більше динаміки та змісту з метою поступової інтеграції країн-кандидатів, залишаючи при цьому повноцінне членство як кінцеву мету.

Нідерланди розглядаються експертами як такі, що «все ще не готові до прискореного розширення». Зазначається, що сформований у лютому 2026 р. новий правоцентристський коаліційний уряд країни чітко визначив свої європейські амбіції [10, р. 4]. У коаліційній угоді, міститься теза про те, що «Нідерланди повинні бути рушійною силою геополітичного та сильного Європейського Союзу, який діє рішуче». Це включає й амбіції щодо просування розширення ЄС, які обговорюються в першому ж пункті розділу угоди про Європу. Урядова коаліція прагне підійти до розширення «реалістично» та «геополітично», але країни-кандидати «повинні продовжувати дотримуватися Копенгагенських критеріїв, щоб стати повноправним членом» [1]. В коаліційній угоді прямо згадується про необхідність дотримання Україною умов верховенства права. Втім, як уряд меншості (лише 66 зі 150 місць у Палаті представників) він у досягненні своїх цілей залежатиме від підтримки інших партій, з якими доведеться домовлятися з багатьох питань. У зв'язку із цим, експерти підкреслюють, що у парламенті Нідерландів розширення ЄС традиційно схильне перетворюватися на розмінну монету [10, р. 4]. Більше того, політичні та адміністративні еліти країни побоюються, що швидке розширення ризикує дестабілізувати ЄС у його нинішньому функціонуванні, а громадяни й досі не знають про переваги нового етапу розширення. Отже, на думку експертів, багато що залежатиме від бажання та здатності нового уряду враховувати громадську думку та досягнути розуміння з цього питання.

Позиція Франції оцінюється експертами як «повільно, але упевнено». Згідно з опитуванням Eurobarometer [2] (вересень 2025 р.), французи найменше підтримують подальше розширення серед ЄС-27 (43 % респондентів виступають «за», а 48 % – «проти»), а інше нещодавнє опитування [10, р. 6] (лютий 2026 р.) показало, що громадська підтримка України у Франції знижується порівняно з рівнем 2022 р. Як наслідок, уряд обережно намагається зайвий раз не привертати політич-

ної уваги до такого суперечливого питання, як вступ України чи будь-якої іншої країни-кандидата. Ситуація також ускладнюється неухильним наближенням президентських виборів 2027 р. Натомість, Франція заробляє політичний капітал на питаннях захисту європейської промисловості та переозброєння [10, р. 6]. Попри відхід президента Еммануеля Макрона від історичної негативної позиції Франції щодо розширення ЄС, який він висловив у своїй промові на форумі GLOBSEC 2023 у Братиславі [13], високопоставлені французькі дипломати налаштовані, щонайменше насторожено, водночас публічно демонструючи підтримку вступу України, а в кулуарах піддають сумніву кожен крок у переговорах. Більше того французьке Міністерство Європи та закордонних справ, загалом вважає оцінки Комісією поступу країн-кандидатів надто проактивними щодо розширення.

Таким чином, експерти дійшли висновку, що, хоча на дипломатичному рівні у Німеччині, Франції та Нідерландах спостерігається зростання готовності до переосмислення параметрів наступного розширення, політичні лідери зазначених країн ще не виявили достатнього інтересу до цього питання. Попри те, що національні дебати все ще залишаються обмеженими, на цьому рівні також спостерігаються ознаки підвищеного інтересу.

З огляду на вищезазначені перспективи розширення з погляду Німеччини, Франції та Нідерландів, команда експертів DGAP запропонувала низку практичних рекомендацій. Отже, для досягнення відчутного поступу в процесі розширення держави-члени мають [10]:

1. Не зволікаючи взяти на себе ініціативу в політичних дебатах щодо гнучкості процедури вступу, щоб зберегти створений Європейською Комісією імпульс до реформування процесу розширення. Після відхилення ідеї «зворотного вступу» уряди держав-членів мають ретельно опрацювати варіант «посиленої поступової інтеграції». На думку експертів, саме Рада ЄС має скористатися поточним вікном можливостей та розробити чіткі інструкції щодо реформи вступу не пізніше середини 2026 р., оскільки потім внутрішньополітичні перспективи у Франції та Німеччині стануть складнішими та менш сприятливими для сміливих рішень щодо розширення ЄС.

2. Максимально чітко уточнити вплив політики. В непростих геополітичних умовах, коли перші країни-кандидати Західних Балкан вийшли на фінішну пряму вступу, уряди держав-членів ЄС мають ясно визначитись з тим, які саме спільні політики та ресурси будуть відкритими для майбутніх членів, а які залишаться для них певний час закритими. Особливої уваги, на думку експертів, потребують спільна сільськогосподарська політика (ССП) та політика згуртованості. Перша

є найбільш глибоко інтегрованою європейською політикою, а друга – найбільш інвестиційною. На ці спільні політики щороку спрямовується більша частина бюджетних коштів ЄС. Однак, було б нерозумно обмежувати чотири свободи єдиного внутрішнього ринку, особливо вільне пересування людей, з країн-вступників, по завершенню стандартних, але не обов'язкових перехідних періодів.

3. Подбати про лідерів вступних перегонів. На думку експертів, Чорногорію та Албанію слід розглядати за чинною методологією вступу та надавати їм більше допомоги для завершення переговорів про членство. Так зване «членство другого гатунку» можливо й винагородить нинішні політичні еліти країн регіону Західних Балкан, інтегрувавши їх на певних умовах в політичний процес ЄС, але сумнівно, що від цього багато виграють громадяни. Однак експерти застерігають, що це явно не стосується України, для якої «якість» вступу в ЄС має велику політичну вагу, якщо не в досягненні миру, то точно як один з елементів управління цим процесом.

4. Надати пріоритет комунікації та інформаційно-роз'яснювальній роботі. Про розширення говорять не лише в ЄС. Так, Ісландія готується до референдуму у серпні 2026 р. щодо поновлення переговорів про членство в ЄС, а лідери опозиційної консервативної партії в Норвегії висловлюються за бажаність повторного подання заявки на членство. З огляду на це, експерти вважають, що в ЄС-27 приділяється занадто мало уваги цій проблематиці. Урядам і політикам держав-членів слід збалансовано керувати національними дебатами щодо розширення, роблячи особливий наголос на його геополітичному значенні в той час, коли безпека Європи перебуває під реальною загрозою.

5. Сформулювати переваги інтеграції країн Західних Балкан, а також України та Молдови. Про ймовірні ризики розширення говорять давно і багато, але настав час аргументовано пояснити внесок, який майбутні члени можуть зробити у спільні політики та цілі ЄС. Для кандидатів Західних Балкан експерти виділяють три сфери: зміцнення безпеки та оборони; боротьба з нелегальною міграцією з третіх країн; зелена економіка та промисловість майбутнього. Хоча Україна і Молдова не згадуються експертами у цьому контексті, ми все ж додамо від себе, що наша держава не буде лише чистим бенефіціаром членства в ЄС, а й вагомим контрибутором у цілому ряді галузей, насамперед у сфері безпеки Союзу.

6. Сформувати коаліцію бажаючих. На думку експертів Німеччина, Франція та Нідерланди повинні активно шукати односторонніх партнерів у ЄС, долаючи тим самим обмеженість суто внутрішніх дебатів та національних документів щодо розширення. Зазначені коаліції односторонніх сприя-

тимуть появі свіжих, прагматичних а може й інноваційних поглядів на те, як Комісія може переосмислити систему вступу. Крім цього, невеликі групи та коаліції бажаючих спроможні подолати поточний застійний, часто вузький погляд на розширення та поставити його на більш стратегічну основу, показати середньо- і довгострокову перспективу вступу нових членів.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Таким чином, з огляду на вищезазначене можемо зробити такі висновки:

1. Політика розширення, яку в ЄС небезпідставно позиціонують як одну з найуспішніших, вчергове постала перед викликом – вступ нових членів в умовах кардинальних геополітичних змін та під час повномасштабної війни в центрі Європейського континенту. В історичній еволюції європейської обумовленості, яка є ключовим складником політики розширення, можна виділити принаймні два етапи, де ЄС та його держави-члени діяли достатньо гнучко, щоб забезпечити вступ нових членів: масштабне приєднання посткомуністичних країн Центральної та Східної Європи (в 2004 р., першому просуванні зовнішніх кордонів ЄС на Схід, вісім з десяти країн-вступників були посткомуністичними) та підготовка до вступу країн-кандидатів Західних Балкан, європейська перспектива яким була надана на саміті ЄС в Салоніках в далекому 2003 р. На першому етапі зміни в обумовленості були зумовлені необхідністю врахування специфіки глибинної політичної та соціально-економічної трансформації колишніх комуністичних країн, а в другому – нагальною потребою у остаточному замиренні західнобалканських країн після кривавих воєн на території колишньої Югославії.

2. Незважаючи на існуючі застереження держав-членів щодо «поетапної інтеграції», експерти не вважають перегляд цієї моделі вступу повністю виключеним. Втім, залишається значна частка невизначеності щодо ухвалення лідерами ЄС спільних рішень стосовно подальшого розширення та відповідного реформування Союзу. Серед ймовірних чинників впливу на це рішення експерти виділяють завершення повномасштабної війни й досягнення справедливого миру в Україні, повернення Ісландії за стіл переговорів про вступ після успішного референдуму в серпні 2026 р., завершення вступних переговорів з Чорногорією. Отже можна стверджувати, що наступні рішення стосовно розширення, а також часові рамки реформи, пов'язаної з приєднанням, перебувають у руках держав-членів ЄС. Як і завжди, їхні лідери повинні збалансувати конкуруючі пріоритети та цілі, тоді як їхні власні уряди, парламенти та суспільства можуть бути не повністю згодні з розширенням ЄС.

Перспективним напрямом подальших досліджень є проблематика реформування політики розширення

ЄС у частині процедур вступу та обумовленості політики України в сфері європейської інтеграції в контексті формування європейської геополітичної з урахуванням можливих змін в європейських під-спільноти, а також аналітичний супровід державної угодах до приєднання нових членів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Aan de slag – Coalitieakkoord 2026 – 2030 (Coalition Agreement). URL: <https://surl.li/cpdpx> (Last accessed: 29.03.2026).
2. Attitudes towards EU Enlargement. Eurobarometer. September 2025. URL: (Last accessed: 29.03.2026).
3. Engjellushe M. Accelerate the accessions: Why faster is better in EU enlargement policy. European Council of Foreign Relations. Policy Brief. 18 December 2025. URL: <https://surl.lu/aomtvx> (Last accessed: 30.03.2026).
4. Enlargement: press remarks by High Representative/Vice-President Kaja Kallas at the college readout. EEAS Press Team. 04.11.2025. Brussels, Belgium. URL: <https://surl.li/besxfx> (Last accessed: 29.03.2026).
5. Fortuna G. Back to the Drawing Board for Ukraine's EU Hopes. Politico Brussels Playbook. March 5, 2026. URL: <https://surl.cc/lkstlk> (Last accessed: 27.03.2026).
6. Hollander S., Zweers W., Quinten J. From Economic Giant to Geopolitical Powerhouse? A roadmap towards enhancing the EU's global clout. Clingendael Report March 2026. URL: <https://surl.lt/jpnczt> (Last accessed: 31.03.2026).
7. Kos: Montenegro could join the EU 2028, Albania in 2029. Bled Strategic Forum. 02.09.2025. URL: <https://surl.li/pdsvza> (Last accessed: 29.03.2026).
8. Kundnani H. Ukraine means enlargement is again the EU's priority – but not for the reasons it claims. Chatnam House. 19 February 2024. URL: <https://surl.lu/vvnfeo> (Last accessed: 22.03.2026).
9. Liboreiro J., De la Baume M. EU countries rebuff «reversed» membership for Ukraine, call for credible options. URL: <https://surl.lu/dceicm> (Last accessed: 29.03.2026).
10. Nič M., Maillard S., Zweers W., Bechev D., Xaviereff N. Europe's Next Enlargement. German Council on Foreign Relations. DGAP Policy Brief. March 2026. No 6. <https://doi.org/10.60823/DGAP-26-43448-en>.
11. Nič M., Xaviereff N. German media: Berlin demands that the suspected ministers not only be dismissed, but also properly investigated! Condition for EU entry... BalkanWeb. March 12, 2026. URL: <https://surl.li/ixpoud> (Last accessed: 26.03.2026).
12. Sánchez Nicolás E. EU seeks closer embrace of Western Balkans leaders. Euobserver. 18 December 2024. URL: <https://surl.li/btdnjp> (Last accessed: 29.03.2026).
13. Speech of the President Emmanuel Macron. Globsec Summit in Bratislava. 31 May 2023. URL: <https://surl.li/gagwtb> (Last accessed: 29.03.2026).
14. Vysotska T., Petrenko R. EU ambassadors to discuss enlargement methodology and Ukraine's accession. Ukrainska Pravda. 4 March 2026. URL: <https://surl.cc/kbdgyy> (Last accessed: 29.03.2026).

Дата першого надходження статті до видання: 30.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 30.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 20.05.2026